

NORSK LOVTIDEND

Avd. I Lover og sentrale forskrifter mv.

Utgitt i henhold til lov 19. juni 1969 nr. 53.

Kunngjort 14. september 2021 kl. 15.00

PDF-versjon 13. desember 2021

13.09.2021 nr. 2744

Forskrift til tolkeloven (tolkeforskriften)

Hjemmel: Fastsatt av Kunnskapsdepartementet 13. september 2021 med hjemmel i lov 11. juni 2021 nr. 79 om offentlige organers ansvar for bruk av tolk mv. (tolkeloven) § 7 fjerde ledd, § 9 tredje ledd, § 11 andre ledd, § 14 andre ledd, § 17 fjerde ledd og § 18 tredje ledd, lov 6. november 2020 nr. 127 om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringsloven) § 45 og Almindelig borgerlig Straffelov (Straffeloven) 22. mai 1902 nr. 10 § 332, jf. lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff (straffeloven) § 411.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Formål og virkeområde

Forskriften utfyller og presiserer tolkeloven.

§ 2. Retningslinjer for bestilling og bruk av tolk

Retningslinjer for bestilling og bruk av tolk skal minst inneholde rutiner for bestilling av tolk, en angivelse av situasjoner der det foreligger plikt til å bruke tolk etter tolkeloven § 6 første ledd og veiledning i bruk av tolk og fjermtolking.

Retningslinjene bør også inneholde en angivelse av situasjoner der det er behov for tolk etter tolkeloven § 6 andre ledd.

Kapittel 2. God tolkeskikk

§ 3. Tilstrekkelig tolkefaglig kompetanse

Tolken skal ikke påta seg oppdrag uten å ha tilstrekkelig tolkefaglig kompetanse. Med tilstrekkelig tolkefaglig kompetanse menes å være kvalifisert, jf. tolkeloven § 7, og ha eventuell annen kompetanse som er nødvendig for det enkelte oppdraget, for eksempel i fagterminologi.

§ 4. Tolkens oppgave

Tolken skal tolke nøyaktig det som blir sagt i samtalen, uten å endre, holde tilbake eller legge til innhold. Under oppdraget skal tolken ikke utføre andre oppgaver enn å tolke. Tolkere for personer med kombinert syns- og hørselshemming kan også opptre som ledsager og tolke visuelt og auditiv informasjon.

Dersom tolken oppdager at noe er tolket feil eller er utelatt, og det kan ha betydning for utfallet av saken, skal tolken informere partene.

§ 5. *Tolkens opptreden*

Tolken skal opptre upartisk og ikke la egne holdninger eller meninger påvirke arbeidet.

§ 6. *Misbruk av informasjon*

Tolken skal ikke i vinnings eller annen hensikt misbruke informasjon som han eller hun har fått kjennskap til gjennom tolking.

§ 7. *Forsvarlig utførelse av tolkeoppdraget*

Tolken skal forsikre seg om at faglige og praktiske forhold ved oppdraget ligger til rette for at tolking kan utføres på en forsvarlig måte.

Tolken skal gi beskjed til oppdragsgiver når tolking ikke kan skje på en forsvarlig måte.

§ 8. *Bruk av tittel ved skriftlige oversettelser*

Tittelen statsautorisert tolk skal ikke brukes ved skriftlige oversettelser.

Kapittel 3. Behandling av personopplysninger og Nasjonalt tolkeregister

§ 9. *Forvaltning av Nasjonalt tolkeregister*

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet er behandlingsansvarlig for Nasjonalt tolkeregister, jf. tolkeloven § 17.

§ 10. *Krav til oppføring i Nasjonalt tolkeregister*

For å bli oppført i registeret må søkeren:

- a. være myndig etter norsk lov
- b. ha oppholdstillatelse eller oppholdsrett som danner grunnlag for arbeid
- c. framlegge nødvendig dokumentasjon på formelle tolkefaglige kvalifikasjoner i samsvar med kvalifikasjonskravene i § 11.

§ 11. *Kvalifikasjonskategorier i Nasjonalt tolkeregister*

Følgende kvalifikasjonskategorier brukes i Nasjonalt tolkeregister:

Kategori A: Statsautorisasjon i tolking og bachelorgrad i tolking

Kategori B: (i) Bachelorgrad i tolking eller (ii) statsautorisasjon i tolking og grunnenne i tolking i offentlig sektor (30 studiepoeng)

Kategori C: Statsautorisasjon i tolking

Kategori D: Grunnenne i tolking i offentlig sektor (30 studiepoeng)

Kategori E: (i) Tospråkttest og kurs i tolkens ansvarsområde eller (ii) statsautorisert translatør og kurs i tolkens ansvarsområde eller (iii) fagoversetter og kurs i tolkens ansvarsområde.

§ 12. *Tolker med godkjente tolkefaglige kvalifikasjoner fra en annen stat*

Tolker som har ervervet eller fått sine tolkefaglige kvalifikasjoner godkjent i en annen stat, kan få godkjenning etter yrkeskvalifikasjonsloven. Ved godkjenning kan tolken søke oppføring i Nasjonalt tolkeregister og bli oppført i den kategorien som tilsvarer tolkens dokumenterte kvalifikasjoner.

§ 13. Opplysninger som kan inngå i Nasjonalt tolkeregister

Følgende opplysninger kan inngå i Nasjonalt tolkeregister om den enkelte tolk:

- a. navn
- b. kjønn
- c. telefonnummer og e-postadresse
- d. personnummer eller D-nummer
- e. folkeregistrert adresse
- f. språk
- g. formelle tolkefaglige kvalifikasjoner
- h. tidspunktet for oppføring i registeret
- i. tidspunktene for oppnåelse av formelle tolkefaglige kvalifikasjoner
- j. tolkekort, inkludert dato for utstedelse, nummer, gyldighet
- k. kapasitet.

Opplysninger nevnt i bokstav d skal ikke gjøres tilgjengelig for offentligheten. Opplysninger nevnt i bokstav e kan gjøres tilgjengelig for offentligheten etter samtykke fra tolken.

§ 14. Tolkens opplysningsplikt

Tolken plikter å oppgi korrekte opplysninger til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet ved oppføring i Nasjonalt tolkeregister. Tolken skal påse at alle opplysninger i Nasjonalt tolkeregister er korrekte og har selv ansvar for å kontakte Integrerings- og mangfoldsdirektoratet dersom opplysninger er feil.

§ 15. Sletting av opplysninger

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet skal slette opplysninger om den enkelte tolk dersom de ikke lenger er nødvendige å ha registeret.

Kapittel 4. Statsautorisasjonsordningen for tolker

§ 16. Gjennomføring av statsautorisasjonsprøven

OsloMet – storbyuniversitetet er administrativ myndighet for gjennomføringen av tolkeprøven. OsloMet – storbyuniversitetet skal oppnevne en prøvenemnd sammensatt av en leder, tre sensorer og to personer som spiller rollen som tolkebrukere ved gjennomføring av prøven. Prøvenemnda skal utarbeide oppgaver og sensorveiledninger, gjennomføre prøven og evaluere kandidatenes prestasjoner. Sensorene avgjør om prøven er bestått.

§ 17. Oppmelding til statsautorisasjonsprøven

For å melde seg opp til prøven må kandidaten dokumentere norskkunnskaper tilsvarende kravet for generell studiekompetanse. Kandidaten må være myndig etter norsk lov og kunne dokumentere sin identitet.

Kandidaten betaler fastsatt oppmeldingsgebyr.

§ 18. Statsautorisasjonsprøve i tolking

Statsautorisasjonsprøven i tolking avgjør om kandidaten fyller de faglige kravene for å få bevilling som statsautorisert tolk. Prøven holdes minst én gang i året. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet bestemmer hvilke språk prøven skal omfatte i samarbeid med OsloMet – storbyuniversitetet.

Prøven består av en silingstest og en muntlig prøve i tolking. Personer som har oppnådd bachelorgrad i tolking i offentlig sektor ved et norsk universitet eller en norsk høyskole, kan fritas fra silingstesten.

I silingstesten testes kandidatene i allmennspråk, terminologi og samfunnsforhold på begge språkområder. Kandidaten må bestå silingstesten for å gå videre til den muntlige prøven.

I den muntlige prøven testes kandidatene i praktiske ferdigheter i å tolke, inkludert adekvat språkbruk, sentrale samfunnsforhold på begge språkområder og god tolkeskikk. Den muntlige prøven skal inneholde dialoger og monologer på norsk og tolkespråket. Kandidatene skal også eksamineres i tolketeknikk og tolkeetikk.

§ 19. Bedømmelse, begrunnelse og klage

Statsautorisasjonsprøven bedømmes med betegnelsene bestått og ikke bestått.

Reglene om klage og rett til begrunnelse i universitets- og høyskoleloven § 5-3 gjelder tilsvarende.

Kandidaten kan klage på formelle feil, jf. universitets- og høyskoleloven § 5-2. Slik klage behandles av klagenemnda ved OsloMet – storbyuniversitetet.

En person kan gå opp til prøven tre ganger i samme tolkespråk.

Utfallet av prøven formidles til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet som deretter kan gi bevilling som statsautorisert tolk etter tolkeloven § 18.

Kapittel 5. Administrative bestemmelser

§ 20. Gebyr

Gebyr for manglende oppmøte etter tolkeloven § 11 kan bare kreves dersom personen er kjent med at det er bestilt tolk og at det kan kreves gebyr ved manglende oppmøte.

Gebyret fastsettes på bakgrunn av utgiften til bruk av tolk, oppad begrenset til 1/2 av det offentlige rettsgebyret, jf. rettsgebyrloven.

Skyldig gebyr er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 21. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2022.

Fra samme tidspunkt oppheves følgende forskrifter:

1. Forskrift 6. juni 1997 nr. 571 om bevilling som statsautorisert tolk og tolkeprøven.
2. Forskrift 2. juli 2020 nr. 1525 om Nasjonalt tolkeregister.